

پشتبەست بە حوکمی بڕگەی (٣) لە ماددەی (هەشتەم) لە یاسای ئەنجومەنی وەزیرانی هەرێمی کوردستان - عێراق ژمارە (٣) ی سالی ١٩٩٢ ی هەموارکراو، و ئاماژە بە هەردوو بڕیاری ئەنجومەنی وەزیران ژمارە (١٢٠) لە کۆبوونەوەی ژمارە (٦٩) لە ٢٠٢١/١١/٣ و ژمارە (١٣٠) لە کۆبوونەوەی ژمارە (٧٣) لە ٢٠٢٢/١/١٢، ئەنجومەنی وەزیران ئەم پەڕپەرەوی خوارەوی دەرکرد:

پەڕپەرەوی ژمارە (١٤) ی سالی ٢٠٢٢

پەڕپەرەوی ئەنجومەنی بالای خانمان و گەشەپێدان لە هەرێمی کوردستان - عێراق

ماددەی (١):

ئەم دەستەواژانەی خوارەو ماناکانی بەرامبەریان دەگەیەنن بۆ مەبەستەکانی ئەم پەڕپەرە:

یەكەم: هەرێم: هەرێمی کوردستان - عێراق.

دووهم: ئەنجومەنی وەزیران: ئەنجومەنی وەزیرانی هەرێم.

سێیەم: ئەنجومەن: ئەنجومەنی بالای خانمان و گەشەپێدان لە هەرێم.

چوارەم: ئەمینداری گشتی: ئەمینداری گشتی ئەنجومەن.

ماددەی (٢):

یەكەم: ئەنجومەنێك دادەمەزرێت لە سەرۆكایەتی ئەنجومەنی وەزیران بە ناوی (ئەنجومەنی بالای خانمان و گەشەپێدان) بەم شێوەیە خوارەو:

١. سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران	سەرۆکی ئەنجومەن
٢. جێگری سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران	جێگری سەرۆکی ئەنجومەن
٣. وەزیری ناوخۆ	ئەندام
٤. وەزیری پلاندانان	ئەندام
٥. وەزیری کار و کاروباری کۆمەڵایەتی	ئەندام
٦. وەزیری پەرورەدە	ئەندام
٧. وەزیری خوێندنی بالا و توێژینه‌وه‌ی زانستی	ئەندام
٨. وەزیری ئەوقاف و کاروباری ئایینی	ئەندام
٩. وەزیری تەندروستی	ئەندام
١٠. وەزیری پۆشنیبیری و لاوان	ئەندام
١١. ئەمینداری گشتی ئەنجومەن	ئەندام

دووهم: ئەنجومەن دەسەڵاتی گۆڕانکاری لە ئەندامانی ئەنجومەنەكە هەیە بە زیادکردن و كەمكردن بەپێی پێداویستی و ئەرك و دەسەڵات و چالاكییه‌كانی ئەنجومەن، و بۆی هەیە بانگهێشتی هەر كەسێكی دیکە بكات لە شارەزایان و پسپۆران بۆ ئامادەبوون لە كۆبوونەوەكانی ئەنجومەن بە بێ ئەوه‌ی مافی دەنگدانیان هەبێت.

سىيەم: ئەنجومەن سەر بە ئەنجومەنى ۋەزىران دەپت ۋە بارەگاي سەرەكى لە شارى ھەولپىرى پايتەختى ھەرىم دەپت ۋە بۆى ھەيە نووسىنگە لە پارىزگاگان ۋە ئىدارە سەرەخۇكانى ھەرىم بىكاتەۋە بەپى پىۋىستى.

ماددەى (۳):

ئامانجەكانى ئەنجومەن برىتپىن لەمانەى خوارەۋە:

يەكەم: بايەخدان بە پرسەكانى خانمان ۋە داينىكردى مافەكانيان لەژىر رۇشنايى ياسا بەركارەكان ۋە پىككەۋتننامە ۋە پەيماننامە نىۋەۋلەتپەكانى پەيۋەست بەۋ بوارە.

دوۋەم: گرتنەبەرى رپوشوئى ياسايى ۋە مەدەنى دىموكراسىيانە بۇ رپگرتن لە پىشلىكردى مافەكانى خانمان.

سىيەم: بەشدارپىكردى خانمان لە پرۇسەى دروستكردى برپار ۋە رگرتى بەرپرسىارپىتى لە سەركردايەتى ۋە بەرپۋەبردنى ھەرىم.

چوارەم: گەشەپىدان ۋە پىشخستى خانمان ۋە سوۋدوۋەرگرتن لە تواناكانيان لە بوارە جياجياكانى ژيان.

پىنجەم: ھەۋلدان بۇ دروستكردى ھاۋسەنگى بۇ خانمان (يەكسانى جىندەرى) لە پۋستە بالاكانى ھەرىم لەسەر بنەماكانى لىپاتۋىي.

ماددەى (۴):

ئەركەكانى ئەنجومەن برىتپىن لەمانەى خوارەۋە:

يەكەم: ئەنجومەن كارى چاۋدىرى، تواناسازى ۋە راپۋىزكارى دەكات بۇ بەھىزكردى ۋە لامدانەۋەى دامەزراۋەكانى حكومەت لەپىناۋ پىشخستى پرسى يەكسانى جىندەرى لە كۆمەلگاي كوردستان.

دوۋەم: دەستنىشانكردى ئەۋ ئارىشە ۋە لەمپەرەنەى كە پروۋبەرۋى خانمان دەبنەۋە، لە رىنگەى كۆكردنەۋەى بەلگە ۋە داتاي پىۋىست.

سىيەم: ھەماھەنگى ۋە كاركردى لەگەل دامەزراۋەكانى ھەرىم بۇ گەشەپىدانى تواناي خانمان لەسەر ئاستى ھەرىم.

چوارەم: كاركردى بۇ دامەزراۋەكانى سىندوقى گەشەپىدانى خانمان بە ھاۋكارى لەگەل سەرۋاگايەتى ئەنجومەنى ۋەزىران ۋە لايەنە پەيۋەندىدارەكانى دىكە.

پىنجەم: پىشنىاركردى ۋە دارپشتى سىياسەتى حكومەتى ھەرىم سەبارەت بە پرسەكانى تايبەت بە خانمان لەژىر رۇشنايى دۇكىومپنت ۋە بەلگەداركردى ۋە لامدانەۋەكانى حكومەت.

شەشەم: بەدۋادچۈنى كارەكانى دامەزراۋەكانى حكومەت سەبارەت بە پرسەكانى خانمان ۋە دەستنىشانكردى كەموكورتيپەكان ۋە خىستەپروۋ ۋە پىشنىازكردى چارەسەرى گونجاۋ بۇ ئەنجومەنى ۋەزىران.

ھەۋتەم: پىشنىاركردى پرۇژەياسا ۋە پەيرەۋى تايبەت بە رپكخستن ۋە پىشخستى كاروبار ۋە پرسەكانى خانمان ۋە بەرركردنەۋەى بۇ ئەنجومەنى ۋەزىران.

ھەشتەم: پىشنىاركردى ۋە دانانى رپوشوئى پىۋىست بۇ دەستەبەركردى يەكسانى ۋە مسۆگەركردى دەرۋەتى يەكسان بۇ خانمان لە گشت بوارەكاندا، بەتايبەت لە بۋارى تەندروستى ۋە پەرۋەردە ۋە ئابۋورى ۋە كۆمەلەيەتى ۋە سىياسىيدا بە رەچاۋكردى پاراستى گشت ماف ۋە ئازادىيەكانيان.

نۆیه م: پېشنیاریکردنی میکانیزم و پړشوون پېویست بۆ نه هیشتنی هه موو جوړه کانی توندوتیژی و جیاکاری دژ به خانمان و به هیژکردنی سیستمی پاراستنی کۆمه لایه تی و یاسایان.

دهیه م: کارکردن له پیناو جېبه جیکردنی هه موو نه و پڼککه وتن نامه نیوده و له تیایانه ی په یوه ست به مافی خانمان که له لایه نه ده و له تی عیراقی فیدرال هه په سهند ده کړین. هه روه ها کارکردن بۆ دهسته به رکردنی نه و ماف و نازادیایانه ی خانمان که له دهستور و یاسا و به لکه نامه نیوده و له تییه کاندایا نازادیان پیدراوه.

یازده م: هه ماهه نگی و کارکردن له گه ل کۆمه لگی نیوده و له تی و پڼکخراوه خوجی و پڼکخراوه نیوده و له تییه کان و نازانسه کانی سهر به نه ته وه په کگرتوه کان بۆ گواستنوه و ئالوگۆرکردنی نه زموون و زانیاری له پیناو پېشخستن و به هیژکردنی توانای وه لامدان هوه ی دامه زراوه کانی حکومه تی هه ریم.

دوازده م: بلاوکردنه وه ی هۆشیاری تایبته به پرس و ماف و نازادییه کانی خانمان و بایه خدان پینان له پڼگای سازدانی کۆنگره و کۆر و کۆبون هوه و سیمینار و نهجامدانی توێژینه وه و راپرسی یان ههر میتۆدیک دیکی زانستی.

سیزده م: به شداریکردن له و لیژنه و دهسته و کۆبون هوه وانه دا که حکومه تی هه ریم سه باره ت به پرسی خانمان و دهسته به رکردنی یه کسانی جینده ری پیکیده هیئت.

ماده دی (ه):

نه نجومه نه ئه مینداری گشتی ده بیته به پله ی تایبته و به مه رسمیک هه ریمی له سه ر پېشنیاری سه روکی نه نجومه نی وه زیان داده مه زیت، و پېویسته به لانیکه م هه لگری پروانامه ی به رای ی زانکو بیته، و دهسه لاتی ده رکردنی برپار و فه رمانی په یوه ست به نه نجومه نی هه یه، و به پرسه له به رده م نه نجومه نی وه زیان، و نه مانه ی خواره وه به نه مینداری گشتی ده به سترینه وه:

یه که م: نووسینگه ی نه مینداری گشتی: نه م نووسینگه یه له لایه نه فه رمانبه ریک به پڼوه ده بریت به پله ی (به پڼوه بهر) که لانیکه م هه لگری پروانامه ی به رای ی زانکو بیته. نه رکی به پڼوه به ری نووسینگه پڼکخستن کاروباره کانی نووسینگه ی نه مینداری گشتی و هه ماهه نگیکردنه له گه ل به پڼوه به رایه تی و به شه کانی نه نجومه ن.

دوه م: به پڼوه به رایه تی په یوه ندییه کان و راگه یانندن: فه رمانبه ریک به پڼوه ی ده بات به پله ی (به پڼوه بهر) که لانیکه م هه لگری پروانامه ی به رای ی زانکو بیته له بواری په یوه ندییه کان یان راگه یانندن. نه رکی نه م به پڼوه به رایه تییه ئاماده کردنی هه و آل و چالاکییه کانی نه نجومه ن و راپورتی میدیای و بلاوکردنه وه یانه له سه ر ئامرازه کانی راگه یانندن.

سییه م: به پڼوه به رایه تی پرۆگرامه کان: فه رمانبه ریک به پله ی (به پڼوه بهر) به پڼوه ی ده بات که لانیکه م هه لگری پروانامه ی به رای ی زانکو بیته و له ژیر سه ره پرشتی نه مینداری گشتییدا نه رکی و کاره کانی جېبه ج ده کات.

چواره م: به پڼوه به رایه تی گه شه پیدان: فه رمانبه ریک به پله ی (به پڼوه بهر) به پڼوه ی ده بات که لانیکه م هه لگری پروانامه ی به رای ی زانکو بیته. نه رکی سه ره کی پڼکخستن و ئیداره دانی پرسه کانی په یوه ست به گه شه پیدانی یه کسانی په گه زی ده بیته، و له ژیر چاودی ری نه مینداری گشتی و به هاوکاری له گه ل به پڼوه به رایه تی پرۆگرامه کان و به پڼوه به رایه تییه کانی دیکی نه نجومه ن.

پینجه م: به پڼوه به رایه تی پلاندانان و توێژینه وه: فه رمانبه ریک به پله ی (به پڼوه بهر) به پڼوه ی ده بات که لانیکه م ده بیته هه لگری پروانامه ی به رای ی زانکو بیته. کاری نه م به پڼوه به رایه تییه بریتییه له سه ره رشتیکردن و پڼوینیکردن و چاودی ریکردن و هه لسه نگانندی

ئەو توئىزىنەو ۋە لىكۆلىنەوانەي كە لە چوارچىۋەي پلانىەكانى ئەنجومەن ۋە بە ھاوكارى لەگەل لايەنە حكومى ۋە ناحكومىيەكان ۋە زانكۆكان بە مەبەستى دارىشتى سىياسەت ۋە بە ھېژگەردنى پروگرامەكانى ۋە لاملاندەنەو ئەنجام دەدرېت.

شەشەم: بەرپۆەبەر ايه تي كارگېزى و دارايى: فەرمانبەرئىك بە پەلەي (بەرپۆەبەر) بەرپۆەي دەبات كە لانىكەم ھەلگىرى برۋانامەي بەرايى زانكۆ بېت. كاري ئەم بەرپۆەبەر ايه تيە برىتيە لە رېكخستى كاروبارى كارگېزى و دارايى ئەنجومەن كە بە ھەماھەنگى لەگەل بەرپۆەبەر ايه تيە جياجياكانى ئەنجومەن بەرپۆەدەچېت.

ماددەى (٦):

ئەنجومەن (٢) دوو راوئىژكارى دەبېت كە شارەزايان ھەبېت لەبواري ئەرك ۋە تايەتمەندىيەكانى ئەنجومەن ۋە لەسەر پېشنىياري ئەمىندارى گشتى دادەمەزىن، ۋە پېويستە لانىكەم ھەلگىرى برۋانامەي بەرايى زانكۆ بن ۋە خزمەتيان لەبواري پىسپۆريەكەيان لە (١٠) دە سال كەمتر نەبېت.

ماددەى (٧):

يەكەم: ئەنجومەن ئەنجومەنئىكى راوئىژكارى دەبېت بە سەرۆكايەتى ئەمىندارى گشتى ۋە ئەندامئىكى راوئىژكاران ۋە بەرپۆەبەراني ئەنجومەن.

دووەم: ئەمىندارى گشتى دەتوانبېت بانگېشتى ھەر فەرمانبەر يان ھەر كەسئىكى دىكە بكات كە پەيوەندىدار بېت بە بابەتى كۆبۈنەو كە.

سېيەم: ئەنجومەنى راوئىژكارى لانىكەم مانگى يەك جار كۆدەبېتەو ۋە بۆ تاوتوئىگەردن ۋە راگۆرپنەو ۋە سەبارەت بە پرس ۋە برپارە گىنگەكانى تايەت بە ناوخۆي ئەنجومەن ۋە راپەراندنى كاروبارەكانى.

ماددەى (٨):

ئەنجومەن بۆ رېكخستن ۋە ئەنجامدانى كار ۋە چالاكىيەكانى بۆي ھەيە پەپرەوي ناوخۆ دەرىكات.

ماددەى (٩):

پەپرەوي ئەنجومەنى بالاي كاروبارى خانمان لە ھەريئى كوردستان ژمارە (١) ي سالى ٢٠٠٩ ي ھەمواركارا ھەلدەو شېتەو.

ماددەى (١٠):

پېويستە لەسەر لايەنە پەيوەندىدارەكان ھوكمەكانى ئەم پەپرەو جېبەجى بكن.

ماددەى (١١):

ئەم پەپرەو لە رۆژى بلاوكردنەو ھەي لە رۆژنامەي فەرمى (وہقايعى كوردستان) جېبەجى دەكرېت.

مەسرور بارزانی

سەرۆكى ئەنجومەنى وەزيران

هۆکارهکانی دەرچوواندنی ئەم پەپرەوه

لە پێناو بەرزەوهندی گشتی و بە ئامانجی ڕێکخستنهوه و بەدامەزراوهییکردنی کاروباری ئەنجومهنی بالای خانمان و گەشەپێدان و بەرەچاوکردنی ڕهوشی یه کسانى ڕهگهزى و پێگهى خانمان و پێوستى به گەشەپێدانى زیاترى کۆمه‌لگه‌ى کوردستان له بواره جیاوازه‌کانى په‌یوه‌ست به پرسی یه‌کسانى، ئەم پەپرەوه دەرچوویندرا.